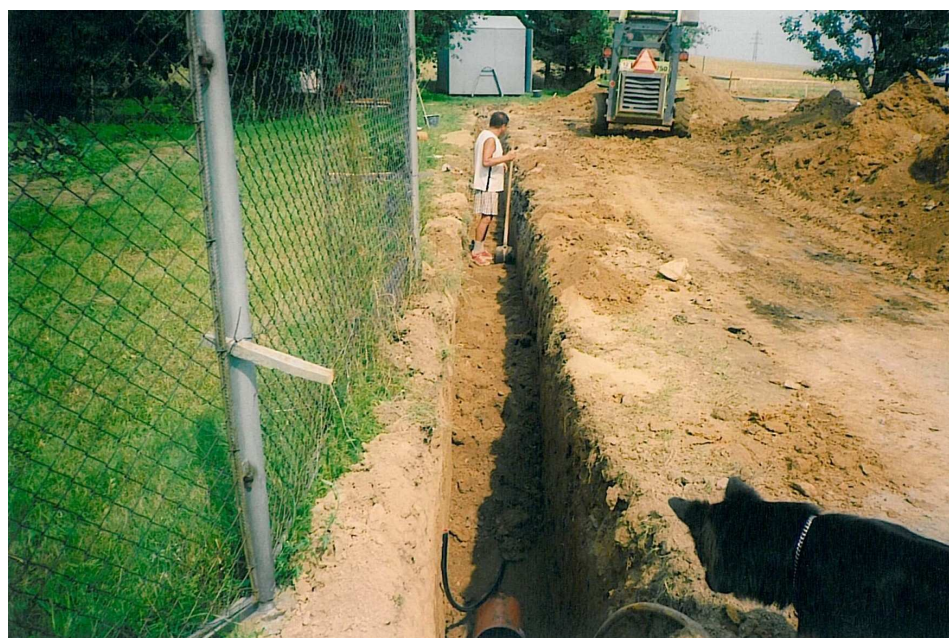

**Novostavba rodinného domu
v Přerově XI – Vinary, ul. Růžová**

Nálezová zpráva o provedení archeologického výzkumu

**ARCHAIA Olomouc, o.p.s.
Feat. ARCHAIA Brno o.p.s.**

2007

Tato práce, která vznikla tvůrčím zpracováním výsledků archeologického výzkumu, je chráněna autorským právem podle zákona 247/90Sb. Ve smyslu tohoto zákona jsou chráněny i jednotlivé části této práce jako např. skicy, náčrty, závěry apod. (§ 9 cit. zákona). Části práce nebo práce celou lze uveřejnit jen se svolením autorů.

Evidenční list

Katastrální území: Vinary u Přerova
Administrativní název obce: Přerov XI, Vinary
Kraj: Olomoucký
Trať (ulice, parc. č.): ul. Růžová, parc. 351, 352/2, 353/2, 415
Druh a číslo mapy: 1 : 10000, 25-13-07
Kultura: novověk
Areál: vesnice
Aktivity: sídlištní, zemědělské
Název NKP, KP, PR nebo PZ:
Číslo akce:
Číslo smlouvy:
Doba výzkumu: léto 2006 (terénní část)
říjen 2007 (zpracování)
Vedení výzkumu: Mgr. Peter Kováčik
Odborná spolupráce: Mgr. Zdeněk Schenk
Technická spolupráce: Jan Mikulík
Uložení terénní dokumentace: ARCHAIA Olomouc, o.p.s.
Uložení nálezů:

Zprávu podává: Mgr. Peter Kováčik

.....
datum, podpis

Obsah:

1. Úvod – podmínky výzkumu.....	5
2. Lokalizace zkoumaného prostoru.....	5
4. Historický exkurs.....	6
5. Postup a metoda výzkumu.....	6
6. Závěr.....	6
7. Prameny a literatura.....	6

Obrazové přílohy

1. Úvod – podmínky výzkumu.

Záchranný archeologický výzkum byl na lokalitě proveden v souvislosti s akcí „Novostavba rodinného domu v Přerově XI - Vinary, v ulici Růžová“ na základě oznámení stavebníků (Lubomír Vymětal, Malá Tratidla 2077/6, 750 02 Přerov – Přerov I - Město a Helena Vymětalová, Malá Tratidla 2077/6, 750 02 Přerov – Přerov I - Město) a k oprávněné organizaci (ARCHAIA Brno o.p.s.). Oznamovací povinnost vyplývá ze zákona č. 20/1987 Sb. ve znění pozdějších úprav, neboť lokalita leží na území s archeologickými nálezy. Výzkum probíhal formou odborného dohledu nad zemními pracemi stavby. Terénní část probíhala v létě roku 2007, zpracování v říjnu roku 2007.

2. Lokalizace zkoumaného prostoru

Zkoumaná lokalita se nachází na severovýchodním okraji intravilánu vsi Vinary, toho času součásti Statutárního města Přerov (obr. přílohy).

3. Přírodní prostředí

Vinary se nachází na pravém břehu Bečvy, při jihozápadním vyústění Moravské brány a jejího podcelku – Bečevské brány do Hornomoravského úvalu. Její součást - Tršická pahorkatina se z ploché pahorkatiny Moravské brány začíná zvedat u Předmostí. Sledujeme-li příslušnost sledovaného území v jihozápadním ústí Moravské brány k vyšším geomorfologickým jednotkám, náleží tato oblast provincii Karpaty, subprovincii Západní Karpaty, oblasti Vněkarpatské sníženiny, celku Moravská brána, podcelku Bečevská brána, okrsku Jezernická tabule a Bečevská niva (Demek a kol. 1987, 82).

Z geologického pohledu je předčtvrtohorní podloží v tektonické sníženině Moravské brány, a tedy i v samotném Přerově, tvořeno miocénními mořskými tégly, písčítými slíny a písky. V průběhu kvartéru je zejména v inundačním pásmu Bečvy překryly několikametrové naplavené sedimenty, představované zejména nivními hlínami a hlinitými písky, jakož i mladšími holocenními písčítými štěrky.

Konkrétně Vinary leží na jihovýchodním okraji Tršické pahorkatiny v nepatrném údolí Vinarského potoka, posléze pravobřežního přítoku Strhance, který je vedlejším ramenem Bečvy. Údolí potoka ze západní strany lemuje táhlý hřbet ukončený Čekyňským kopcem (307,1 m n.m.), jeden z výběžků pahorkatiny a z východu kóta 265,1 (Pod Bukem) a její jižní pokračování. Lokalita pak leží na levém břehu potoka, před jeho vtokem do vsi, cca 450 m jižně pod jeho soutokem s menším pravobřežním potůčkem (obr. přílohy). Nadmořská výška předmětné plochy se pohybuje kolem úrovně 235 m n. m.

4. Historický exkurs

Nejstarší doklady osídlení okolí jsou spojeny s Předmostím a světoznámými archeologickými objevy ze starší doby kamenné, především „hrobu“ pozůstatků dvou desítek jedinců lovců mamutů z období mezi 30 000 – 20 000 př. n. l. (Svoboda 2005, 68).

V Předmostí bylo již koncem 19. stol. odkryto i slovanské pohřebiště z 8. - 12. stol. (Staňa 1970, 81-82; Kuča 2004, 151). Přerovský Kopec tehdy sehrával důležitou roli centra na křižovatce dálkových spojnic v oblasti střední Moravy.

Vesnice Vinary je poprvé připomínána již k roku 1282. Od vrcholného středověku patřila k zemědělskému zázemí nejdříve zeměpanského posléze šlechtického města Přerov.

5. Postup a metoda výzkumu

Vlastní terénní část archeologického výzkumu spočívala v archeologickém dohledu nad zemními pracemi stavby.

6. Závěr

Záchranný archeologický výzkum nedoložil výskyt archeologických nálezů na lokalitě.

7. Prameny a literatura

Demek, J. a kol. 1987: Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Praha.

Kuča, K. 2004: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha.

Staňa, Č. 1970: Slovanské osídlení na území města Přerova, in: Dějiny města Přerova

I. Edd. L. Hosák- J. Dostál, Přerov, 79-105.

Svoboda, J. 2005: Předmostí. Kontext paleoantropologických nálezů. PV 46, Brno, 63 – 82.